

Aalborg Şartı: Sürdürülebilir Avrupa Kentler ve Kasabalar

27 Mayıs 2004, Aalborg-Danimarka

Haziran 1992`de Rio de Janeiro`da yapılan ve “Yeryüzü Zirvesi” olarak adlandırılan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı`nda kabul edilen Gündem 21 Eylem Planı, kalkınma ve çevre arasında denge kurulması ve “sürdürülebilir gelişme” kavramının yaşama geçirilmesi için ülkeler tarafından izlenmesi gereken ilkeleri sıralıyordu. Bu süreç içinde, Yerel Gündem 21 başlığı altında, dünyanın farklı bölgelerinde bu hedefe yönelik yerel ortaklıklar kurulmaya başladı. Avrupa ülkeleri de Yerel Gündem 21`i kendi yerel yönetimleri arasında oluşturulacak işbirlikleriyle gerçekleştirme yolunda çeşitli çalışmalar gerçekleştirdiler. Bu amaçla, Avrupa`nın birtakım ülkelerinden yerel yönetimler, Aalborg sürecini başlatarak yaygınlaştırma görevini üstlendi.

24-27 Mayıs 1994 tarihinde Danimarka`nın Aalborg kentinde düzenlenen 1. Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Konferansı`nın ardından yayınlanan Aalborg Şartı, Yerel Gündem 21 çerçevesinde sürdürülebilir kentler ve kasabalara ulaşma yolunda, Avrupa`daki yerel ve bölgesel yönetimler tarafından ortaklaşa yürütülecek bir kampanyanın başlangıcını oluşturdu. Aalborg Şartı`na imza atan kent yönetimleri, kentlerin daha sürdürülebilir hale getirilmesi için sıralanan eylemleri yerine getirmek üzere yerel eylem planları oluşturmak konusunda taahhütte bulundular. Ekim 1996`da Lizbon`da gerçekleştirilen ikinci konferansta, sürdürülebilir kentler ve kasabalara ulaşma yolunda daha somut adımlar öngören Lizbon Eylem Planı oluşturuldu. 2000 yılında Hannover`da gerçekleştirilen üçüncü konferansın ardından, Haziran 2004`te yine Aalborg`un evsahipliğinde gerçekleştirilen konferansta Aalborg Taahhütleri (Aalborg+10) belgesi kabul edilerek imzaya açıldı.

2007`de Sevilla`da gerçekleştirilen konferans itibariyle açıklanan imza listesine göre 40`ı aşkın ülkeden 2500 yerel yönetimin imzaladığı (örneğin İspanya`dan 1084 belediye, İtalya`dan 833 belediye) Aalborg Şartı`nda, Türkiye`den Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Batman, Bingöl, Diyarbakır, Hakkâri, Mardin (Dikmen) ve Siirt Belediyeleri`nin imzaları bulunuyor. Ayrıca Çorum Valiliği, Marmara Belediyeleri ve Boğazları Birliği`nin de geçici olarak imza koyduğu belirtiliyor. 2004 yılında ilan edilen Aalborg Taahhütleri`nde ise henüz Türkiye`den imza bulunmuyor. Aalborg süreci halen yapılan toplantılar ve çalışmalarla, artan bir destekle sürüyor.

Aalborg Şartı ve Avrupa`da Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Kampanyası hakkında bilgi için:
www.sustainable-cities.eu

Aalborg Taahhütleri hakkında daha ayrıntılı bilgi için:
www.aalborgplus10.dk

1. BÖLÜM

Uzlaşma Deklarasyonu:

Sürdürülebilirliğe Doğru Avrupa Kentleri ve Kasabaları

1.1. Avrupa Kentleri ve Kasabalarının Rolü

Bu Şart'ta imzası olan biz Avrupa kentleri ve kasabaları, şehirlerimizin tarih boyunca, imparatorluklar, ulus devletler ve rejimler içerisinde var olduğunu ve onları aştığını; toplumsal yaşamın merkezleri, ekonomilerimizin taşıyıcısı ve kültürün, mirasın ve geleneğin bekçileri olarak hayatta kaldıklarını belirtiriz. Aile ve mahalleler kadar, kentler de toplumlarımızın ve devletlerimizin temel unsurları olagelmıştır. Kentler endüstri, zanaat, ticaret, eğitim ve yönetimin merkezleri olmuşlardır.

Bugünkü şehirli hayat tarzımızın, özellikle de işbölümü ve işlev farklılaşması, arazi kullanımı, ulaşım, endüstriyel üretim, tarım, tüketim ve sosyal faaliyet biçimlerimizin, yani bütününde yaşam standardımızın, insanoğlunun karşılaştığı birçok çevre sorununda esas olarak yine bizleri sorumlu kıldığını anlıyoruz. Bu sorumluluk özellikle bizlerle ilgilidir, çünkü Avrupa nüfusunun % 80'i kentsel alanlarda yaşamaktadır.

Sanayileşmiş ülkelerdeki mevcut kaynak tüketimini, bugün hayatta olan tüm insanlar ve hatta gelecek kuşaklar tarafından, doğal serveti zarara uğratmadan elde etmenin mümkün olamayacağını öğrenmiş bulunuyoruz.

Yeryüzünde sürdürülebilir insan yaşamının, sürdürülebilir yerel topluluklar olmaksızın sağlanamayacağına inanıyoruz. Yerel yönetimler, çevre sorunlarına doğrudan maruz kalınan ölçekte, yurttaşlara en yakın mesafededir ve insanlığın ve doğanın iyiliği için her düzeydeki yönetimlerle sorumluluğu paylaşmaktadır. Dolayısıyla kentler ve kasabalar, değişen hayat tarzları, üretim, tüketim ve mekânsal örüntüler sürecinde kilit role sahiptirler.

1.2. Sürdürülebilirlik Kavramı ve İlkeleri

Kentler ve kasabalar olarak bizler, sürdürülebilir kalkınma fikrinin, yaşam standardımızı doğanın taşıyıcı kapasitesine göre ayarlamakta bize yardımcı olduğunu anlıyoruz. Toplumsal adalet, sürdürülebilir ekonomiler ve çevresel sürdürülebilirliğe ulaşma arayışındayız. Toplumsal adalet için ekonomik sürdürülebilirlik ve eşitliğe ulaşmak kaçınılmaz olarak gereklidir ve bunun için çevresel sürdürülebilirliğe de ulaşılması şarttır.

Çevresel sürdürülebilirlik doğal serveti korumak anlamına gelir. Yenilenebilir maddeleri, su ve enerji kaynaklarını tüketme hızımızın doğal sistemlerin kendini yenileme hızını aşmamasını; yenilenemez kaynakları tüketme hızımızın da, sürdürülebilir ve yenilenebilir kaynakların ikame edilmesi hızından daha fazla olmamasını gerektirir. Ayrıca çevresel sürdürülebilirlik, doğaya bırakılan kirlilik yoğunluğunun hava, su ve toprak tarafından emilme ve çözülme kapasitesini aşmaması anlamına da gelmektedir.

Dahası çevresel sürdürülebilirlik, biyolojik çeşitliliğin ve insan sağlığının korunmasının yanı sıra, hava, su ve toprak kalitesinin hem insan varlığı ve refahını, hem de hayvan ve bitki yaşamını her zaman için sürdürmeye yetecek standartlarda sürekli kılınmasını da içerir.

1.3. Sürdürülebilirliğe Doğru Yerel Stratejiler

Kentler ve kasabalar olarak bizler, kentin ya da kasabanın, hem modern dünyamızı tahrip eden pek çok kentsel, mimari, toplumsal, ekonomik, siyasi, çevresel ve doğal kaynaklarla ilgili dengesizlikleri birinci elden değerlendirmeye yatkın en büyük birim, hem de sorunların entegre, bütünsel ve sürdürülebilir tarzda, anlamlı olarak çözümlenebileceği en küçük ölçek olduğuna

inanıyoruz. Bütün kentlerin birbirinden farklı olması, sürdürülebilirliğe doğru kendi özgün yollarımızı bulmamızı zorunlu kılıyor. Sürdürülebilirlik ilkelerini bütün politikalarımızın bir parçası kılmalı, kentlerimizin ve kasabalarımızın güçlerini uygun yerel stratejilerin temeli haline getirmeliyiz.

1.4. Yararlı, Yerel ve Denge Arayışında bir Süreç olarak Sürdürülebilirlik

Kentler ve kasabalar olarak bizler, sürdürülebilirliği ne bir vizyon ne de değişmez bir durum olarak görmüyor, yerel karar alma mekanizmasının bütün alanlarına yayılan yararlı, yerel ve denge arayışında bir süreç olarak tanımlıyoruz. Sürdürülebilirlik, kent ekosistemini dengeye yaklaştıran ve uzaklaştıran faaliyetlerin devam ettiği kent veya kasabanın yönetiminde sürekli bir geri bildirim akışı sağlar. Böyle bir süreçte elde edilen bilgi birikimi üzerine kurulmuş bir şehir yönetimi, kentin organik bir bütün olarak işlediğinin algılanmasını ve belli başlı tüm faaliyetlerinin etkilerinin ortaya konmasını sağlar. Bu tür bir süreç sayesinde, kent ve kent sakinleri seçimlerine bilgiye dayalı olarak yapabilmektedir. Sürdürülebilirlik üzerine temellenen bir yönetim süreci içerisinde yalnızca bugünkü paydaşların değil, aynı zamanda gelecek kuşakların da yararını temsil eden kararlar alınabilmektedir.

1.5. Sorunların Dışa Açık Müzakerelerle Çözülmesi

Kentler ve kasabalar olarak bizler, bir kent ya da kasabanın, sorunlarını daha geniş ortamlara veya geleceğe taşıma hakkına sahip olmaması gerektiğini kabul ediyoruz. Bu nedenle, kent içerisindeki her türlü sorunlar, dengesizlikler ya kendi düzeylerinde bir dengeye kavuşturulur ya da bölgesel veya ülkesel ölçekli daha geniş bir kapsam içerisinde hazmedilir. Bu sorunların dışa açık müzakere yoluyla çözülmesi ilkesidir. Bu ilkenin uygulanması, her kente ve kasabaya kendi faaliyetlerinin karakterini tanımlamakta büyük özgürlük sağlayacaktır.

1.6. Sürdürülebilirliğe Doğru Kentsel Ekonomi

Kentler ve kasabalar olarak bizler, kentlerimizin ve kasabalarımızın ekonomik gelişiminin sınırlarını belirleyen etkenin atmosfer, toprak, su ve ormanlardan oluşan doğal servet olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle, bu doğal servete yatırım yapmak zorundayız. Bu yatırımlar önceliklerine göre şöyle sıralanabilir:

- Yeraltı su rezervleri, toprak ve ender türlerin yaşam alanları gibi elde bulunan doğal serveti korumak konusundaki yatırımlar,
- Mevcut tüketim düzeyimizi, örneğin yenilenemez enerji kaynaklarının kullanımını düşürerek doğal servetin büyümesini teşvik edecek yatırımlar,
- Örneğin doğal ormanlar üzerindeki yükü azaltmak üzere kent içinde rekreasyon parklarını artırmak gibi, üretilebilir doğal serveti genişleterek doğal rezervler üzerindeki baskıyı gevşetecek yatırımlar yapmak,
- Enerji tasarrufu sağlayan binalar ve çevreyle dost kentsel ulaşım gibi ürünlerin kullanım ömrü süresince verimliliğini artıracak çalışmalar.

1.7. Kentsel Sürdürülebilirlik için Toplumsal Adalet

Kentler ve kasabalar olarak bizler, çevre sorunlarından (trafikten kaynaklanan gürültü ve hava kirliliği, sosyal hizmetlerin eksikliği, sağlıksız konutlar, açık alanların yokluğu gibi) en çok yoksulların etkilendiğini ve bu sorunları çözmekte en az yeterliliğe sahip olan kesimin yine onlar olduğunu bilmekteyiz. Refahın adaletsiz bölüşümü, hem sürdürülemez bir davranış tarzına neden olmakta, hem de bu durumun değişmesini güçleştirmektedir. Sağlık hizmetleri, istihdam ve çevresel korumaya sahip konut programlarının yanısıra, insanların temel toplumsal ihtiyaçlarını da çevre korumanın bir parçası haline getirmek niyetindeyiz. Sürdürülebilir hayat tarzlarına dair yaşanan ilk deneyimlerden ders almayı istiyoruz; bu sayede, basitçe tüketimi

azamiye çıkarmak yerine, yurttaşların hayat tarzlarının niteliğini artırmaya yönelik olarak çalışabiliriz.

Topluluğun sürdürülebilirliğine katkıda bulunacak türde istihdam olanakları yaratmaya ve böylelikle işsizliği azaltmaya gayret edeceğiz. İstihdamı cezbetmeye veya yaratmaya çalışırken, sürdürülebilirlik ilkeleri uyarınca, uzun vadeli istihdam olanaklarının ve kullanım süresi uzun olan ürünlerin yaratılmasını teşvik etmek üzere, herhangi bir iş fırsatının sürdürülebilirlik açısından etkilerini değerlendireceğiz.

1.8. Sürdürülebilir Arazi Kullanım Biçimleri

Kentler ve kasabalar olarak bizler, yerel yönetimimizin izlediği etkin arazi kullanımı ve imar planlama politikalarının, bütün planların stratejik çevre etki değerlendirmesini kapsayan önemini kabul ediyoruz. Bir yandan insan ölçekli kalkınmayı sürdürürken yüksek yoğunlukların imkân verdiği etkin kamusal ulaşım ve enerji sağlama ölçeğinin avantajlarından yararlanmalıyız. Gerek kent içi alanlardaki kentsel yenileme programların yürütülmesinde, gerekse de yeni uydu kentlerin planlanmasında, mobiliteyi azaltıcı biçimde bir işlevler karışımı yaratmaya çalışıyoruz. Bölgesel ölçekte adil ve karşılıklı bağımlılık kavramı, kent ile kırsal arasındaki akışın dengelenmesine ve şehirlerin yalnızca etraflarındaki alanları sömürmekten çıkarılmasına imkân verecektir.

1.9. Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Modelleri

Kentler ve kasabalar olarak bizler, erişilebilirliği artırmaya, toplumsal refahı ve şehirli hayat tarzını daha az ulaşım ihtiyacı doğuracak biçimde sürdürmeye çalışacağız. Sürdürülebilir bir kent için, zorunlu hareketliliği azaltmanın ve motorlu araçların gereksiz bir biçimde kullanımını teşvik etmeye ve desteklemeye son vermenin gerekli olduğunu biliyoruz. Ekolojik açıdan güvenli ulaşım modellerine (özellikle de yürüyüş, bisiklet, toplu taşıma) öncelik verecek ve planlama çalışmalarımızı bu farklı ulaşım yöntemlerinin bileşimi üzerinde yoğunlaştıracamız. Şehir içi taşımacılıkta motorlu bireysel ulaşım modelleri yalnızca yerel hizmetlere erişimi kolaylaştırıcı ve kentin ekonomik faaliyetini sürdürücü nitelikte, ikincil bir fonksiyonda olmalıdır.

1.10. Küresel İklim için Sorumluluk

Kentler ve kasabalar olarak bizler, küresel ısınmanın doğal ve yapılı çevreler ile gelecek insan nesillerine karşı oluşturduğu belirgin risklerin, sera etkisi yaratan gazların atmosfere emisyonunu en kısa zamanda önce durdurmaya, daha sonra da azaltmaya yönelik yeterli önlemler alınmasını gerektirdiğini kabul ediyoruz. Dünyanın karbon döngüsünde temel rolü olan ormanlar ve bitkisel planktonlar gibi küresel biyokütle kaynaklarının korunması da aynı derecede önemlidir. Fosil yakıt emisyonlarının azaltılması, alternatif enerjilerin araştırılmasına ve kent ortamının bir enerji sistemi olarak tümüyle anlaşılmasına dayalı politikaları ve inisiyatifleri gerektirmektedir. Yenilenebilir enerji kaynakları tek sürdürülebilir seçenek olmaktadır.

1.11. Ekosistemlerin Zehirlenmesinin Önlenmesi

Kentler ve kasabalar olarak bizler havaya, suya, toprağa ve gıdalara giderek daha fazla toksik ve zararlı maddelerin karıştığının, böylelikle de insan sağlığına ve ekosistemlere karşı büyüyen bir tehdit unsuru oluşturduğunun bilincindeyiz. Kirliliğin daha fazla artmasını durdurmak ve kirlenmeyi kaynağında önlemek için her türlü çabayı göstereceğiz.

1.12. Bir Önkoşul Olarak Yerel Özyönetişim

Kentler ve kasabalar olarak bizler, sürdürülebilir yaşam biçimlerini geliştirmek, şehirlerimizi sürdürülebilir biçimde tasarlamak ve yönetmek üzere gerekli gücümüzün, bilgimizin ve yaratıcı potansiyelimizin varolduğuna güveniyoruz. Yerel topluluklarımızın demokratik olarak seçilmiş temsilcileri olarak, kentlerimizi ve kasabalarımızı sürdürülebilirliğe doğru yeniden düzenlemek

üzere sorumluluk üstlenmeye hazırız. Kentlerimizin ve kasabalarımızın bu çabaya olanak verme oranı, yerindenlik ilkesi uyarınca yerel özyönetişim hakkının sağlanmasına bağlıdır. Yeterli otoritenin yerel düzeye bırakılması ve yerel yönetimlere sağlam bir mali zemin verilmesi gereklidir.

1.13. Yurttaşların Kilit Rolü ve Toplumun Etkin Katılımı

Kentler ve kasabalar olarak bizler, Rio de Janeiro Dünya Zirvesi'nde onaylanan ana metin Gündem 21'le bağlanan yönerge dâhilinde, kendi Yerel Gündem 21 planlarımızı geliştirirken, toplumlarımızdaki bütün sektörlerle - yurttaşlar, iş çevreleri, ilgi grupları - birlikte çalışma sözünü veriyoruz. Avrupa Birliği'nin "Sürdürülebilirliğe Doğru" 5. Çevre Eylem Programı'nın, bu programın uygulanmasında sorumluluğun toplumun tüm kesimlerince paylaşılmasına yönelik çağrısını kabul ediyoruz. Bu nedenle çalışmalarımızı, etkin olarak ilgili tüm aktörler arasında işbirliği çerçevesine dayandıracacağız. Tüm yurttaşların ve ilgili bütün grupların bilgiye erişmesini ve yerel karar alma süreçlerine katılabilmesini temin edeceğiz. Sürdürülebilirlik için, yalnızca genel olarak halka değil, aynı zamanda yerel yönetimlerdeki seçilmiş temsilcilere ve görevlilere de eğitim ve beceri kazandırmanın fırsatlarını arayacağız.

1.14. Sürdürülebilirliğe Doğru Kentsel Yönetim Araçları

Kentler ve kasabalar olarak bizler, kentsel yönetime ekosistem yaklaşımını öngören politik ve teknik araçları kullanacağımıza söz veriyoruz. Çevresel verilerin toplanması ve işlenmesi; çevresel planlama; genelgeler, vergi ve harçlar gibi düzenleyici, ekonomik ve iletişimsel araçlar; kamusal katılım dahil olmak üzere, duyarlılığı artırıcı mekanizmaları da içeren geniş kapsamlı bir dizi araçtan yararlanacağız. Tıpkı yapay kaynağımız olan "para" gibi, doğal kaynaklarımızın da ekonomik yönetimine elveren yeni çevresel bütçelendirme sistemleri kurmaya çalışacağız.

Politika üretme ve denetleme çalışmalarımızı - özellikle de çevresel izleme, denetleme, etki değerlendirme, muhasebe, bilanço ve rapor çıkarma sistemlerimizi - kentsel çevre kalitesini, kentsel akışları, kentsel biçimleri ve en önemlisi de kentsel sistemlerin sürdürülebilirliğini kapsayan farklı türde göstergelere dayandırmamız gerektiğinin bilincindeyiz.

Kentler ve kasabalar olarak bizler, olumlu ekolojik sonuçlar doğuran bütün bir politikalar ve faaliyetler yelpazesinin Avrupa'da birçok kentte zaten başarıyla uygulanmakta olduğunu kabul ediyoruz. Ancak bu yöntemler, sürdürülemezliğin hızını ve baskısını azaltıcı nitelikte değerli araçlar olmakla birlikte, kendi başlarına ve kendi içlerinde toplumun sürdürülemez yönelimini tersine çevirmemektedirler. Yine de kentler, bu mevcut güçlü ekolojik temel sayesinde, sözkonusu politikaları ve faaliyetleri, yerel kentsel ekonomileri kapsamlı bir sürdürülebilirlik süreci içerisinde düzenleyecek yönetim sürecinin bir parçası kılmak için gerekli eşiği aşmak açısından mükemmel bir konumdalar. Bu yönetim sürecinde, bizlerin de özgün stratejilerimizi geliştirmemiz, uygulamada denememiz ve deneyimlerimizi paylaşmamız bekleniyor.

2. Bölüm

Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Kampanyası

Avrupa kentleri ve kasabaları olarak bu Şart'ta imzası olan bizler, deneyimlerden ve başarılı yerel örneklerden öğrenme süreci içerisinde, sürdürülebilirliğe doğru birlikte ilerleyeceğiz. Uzun vadeli yerel eylem planları (Yerel Gündem 21'ler) oluşturmakta birbirimizi teşvik edeceğiz; bu sayede, yönetimler arasındaki işbirliğini güçlendirecek ve bu süreci Avrupa Birliği'nin kentsel çevre alanındaki çalışmalarına entegre edeceğiz.

Bizler burada, kentleri ve kasabaları sürdürülebilirliğe yönelik çalışmalarında teşvik etmek ve desteklemek amacıyla, Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Kampanyası'nı başlatıyoruz.

MİMARLAR ODASI – Ocak 2009

Bu Kampanya'nın ilk aşaması iki yıllık bir dönemi kapsayacak; bunun ardından, 1996 yılında toplanacak olan 2. Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Konferansı'nda da bu yönde sağlanan gelişmeler değerlendirilecek.

İster kent, ister kasaba ya da ilçe olsun, her bir yerel yönetimi ve Avrupa yerel yönetim ağlarını, bu Şartı imzalayıp kabul ederek Kampanya'ya katılmaya davet ediyoruz.

Avrupa'daki belli başlı bütün yerel yönetim ağlarının Kampanya'nın koordinasyonunu üstlenmesini diliyoruz. Bu ağların temsilcilerinden oluşan bir Koordinasyon Komitesi kurulacaktır. Herhangi bir ağın üyesi olmayan yerel yönetimler için de gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Kampanya'nın temel faaliyetleri olarak şunları öngörüyoruz:

- Sürdürülebilirliğe yönelik politikaların tasarımında, geliştirilmesinde ve uygulanmasında, Avrupa kentleri ve kasabaları arasında karşılıklı yardımlaşmayı kolaylaştırmak;
- Yerel düzeyde iyi uygulama örneklerine dair bilgileri derlemek ve dağıtmak;
- Diğer yerel yönetimlerde sürdürülebilirlik ilkesini teşvik etmek;
- Şart'ı imzalayan yerel yönetimlerin sayısını artırmak;
- Her yıl verilecek olan bir "Sürdürülebilir Kent Ödülü" düzenlemek;
- Avrupa Komisyonu'na yönelik politika önerileri oluşturmak;
- Kentsel Çevre Uzman Grubu'nun Sürdürülebilir Kentler Raporları'na girdi sağlamak;
- Avrupa Birliği kapsamında ortaya konan öneriler ve mevzuatı uygulamak konusunda yerel politika üreticilerine destek vermek;
- Kampanya bülteni yayınlamak.

Bu faaliyetler bir Kampanya Koordinasyonu'nun oluşturulmasını gerektirecektir. Diğer örgütlenmeleri de Kampanya'yı etkin biçimde desteklemeye davet edeceğiz.

III. Bölüm

Yerel Gündem 21 Sürecine Etkin Katılım:

Sürdürülebilirliğe Doğru Yerel Eylem Planları

Bu Şart'a imza koyan biz Avrupa kentleri ve kasabaları, bu belgeyi imzalamakla ve Avrupa Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar Kampanyası'na katılmakla, 1996 yılı sonuna kadar kendi topluluklarımız içerisinde bir Yerel Gündem 21 üzerinde uzlaşma sağlamaya çalışacağımızı taahhüt ediyoruz. Bu çaba, Haziran 1992'de Rio'da gerçekleştirilmiş olan Dünya Zirvesi'nde üzerinde anlaşmaya varılan Gündem 21'in 28. Bölümü ile belirlenmiş olan görevin yerine getirilmesini sağlayacaktır. Kendi yerel eylem planlarımız yoluyla, Avrupa Birliği "Sürdürülebilirliğe Doğru" 5. Çevre Eylem Programı'nın uygulanmasına katkıda bulunacağız. Yerel Gündem 21 süreci, bu Şart'ın 1. Bölümü çerçevesinde geliştirilecektir.

Yerel eylem planı hazırlama sürecinin aşağıdaki aşamaları içermesini öneriyoruz:

- Yeni plan ve programlar kadar, mevcut planlama ve finansman çerçevelerinin de dikkate alınması;
- Sorunların ve nedenlerinin, halkla yaygın fikir alışverişi yoluyla, sistematik olarak tanımlanması;
- Belirlenen sorunlara yönelik çalışmalarda öncelik sıralamasının yapılması;
- Sürdürülebilir bir topluluk vizyonunun, toplumun tüm kesimlerini içeren katılımcı bir süreç dâhilinde oluşturulması;
- Alternatif stratejik seçeneklerin göz önüne alınması ve değerlendirilmesi;

MİMARLAR ODASI – Ocak 2009

- Sürdürülebilirliğe yönelik, ölçülebilir hedefler içeren uzun vadeli bir yerel eylem planının oluşturulması;
- Uygulama planının, bir zaman çizelgesi ve ortaklar arasında sorumlulukların paylaşımını belirten bir belgenin de hazırlanmasını içerecek biçimde programlanması;
- Planın uygulanmasına ilişkin gözlem ve raporlama sistem ve prosedürlerinin oluşturulması.

Yerel yönetimlerimizin kendi içlerinde yaptıkları düzenlemelerin, sürdürülebilirliğe yönelik uzun vadeli yerel eylem planlarını da içeren Yerel Gündem 21 süreçlerinin gelişimi açısından uygun ve etkin olup olmadığını da incelememiz gerekecektir. Siyasi düzenlemelerin, idari işlemlerin, kurumsal ortaklıkların, disiplinler arası çalışmaların, eldeki insan kaynaklarının, birlikleri ve ilişki ağlarını içeren yönetimler arası işbirliğinin gözden geçirilmesi sonucunda, örgütlenme kapasitesinin yükseltilmesi yönünde çaba göstermeye gerek duyulabilecektir.

27 Mayıs 1994 tarihinde Danimarka'nın Aalborg kentinde imzalanmıştır.